

Jáchym Řičánek
ateliér Intermediální tvorby II.
hodnocení diplomové práce

Diplomant se ve svém posledním ročníku studia zaměřil na tři okruhy. Prvním jsou deníkové záznamy, které si Jáchym vede již několik let. Druhým okruhem je série obrazů, které volně navazují na předchozí, cca dva roky starý cyklus maleb. Třetí linií je sběr momentek, na kterých se objevují bizarní motivy komiksových postavíček ve všednodenním prostředí.

Pozvání vytvořit mural na zdi mateřské školky v místě jeho bydliště ho navedlo k intenzivnějšímu ponoru do říše dětských hrdinů a hrdinek. Po obrazové stránce se do jeho maleb dostalo více odkazů na svět fikce, pohádek a zábavního průmyslu. Diplomant si pozorně všímá, jak estetika roztomilých postavíček prosakuje do veřejného prostoru. Kšiltovky, igelitové tašky, školní aktovky či učební pomůcky jsou zahlceny hrdiny a hrdinkami dětského univerza. Průmysl pozornosti vědomě pracuje s dětskou zvědavostí, návykovostí, chutí následovat vzory a potřebou zábavy. Filmová, herní a televizní studia konstruuují důmyslné fikční světy, na které je nabaleno množství sekundárního zboží. (Ročně přináší obchod s pohádkovými předměty společností jako jsou Disney a Hasbro přibližně 2,9 miliard amerických dolarů. Odhaduje se, že autorská práva na pohádku Prasátko Pepa mají hodnotu přibližně 1 miliardu amerických dolarů. Zdroj: bloomberg.com)

Jáchymův zájem leží více při zemi. Všímá si toho, jak se estetika komercializované dětské fantazie propojuje s obyčejností všedního života ve městě i na vesnici. Nálepka na dopravní značce, plyšák za okny osobního auta, nákupní taška v rukách důchodkyně. Hraje si s důležitostí obyčejných a neobyčejných předmětů. Mnoho z jednodolarovek, které vytvořily finanční hodnotu Prasátka Pepy, se teď válí někde v blátě. Nálepka překáží nějakému řidiči ve výhledu z auta, postavíčka z Kinder vajíčka leží zapadlá někde za poličkou v dětském pokoji. Diplomant svou prací navrácí pozornost příběhům, které se odehrávají na pozadí merchandisingu a vrací této všednosti novou váhu.

O tom, jak naložit se sérií fotografií se autor rozhodoval do poslední chvíle. Zdálo se, že fotky jsou pouze pracovním materiálem – referencí pro případné další zpracování. Je ale zřejmé, že rozsáhlý sběr je sám o sobě sugestivní výpověď o tom, jak se původně fotogenický grafický znak rozptyluje v obyčejnosti.

Jáchymovy deníky, obdobně jako jeho malby, jsou záznamy nejbližšího okolí, bezprostřední zážitky z cest a setkávání s přáteli i cizími lidmi. Jazyk textů je přesný, trpké zážitky nezkrasuje, ale podává je v syrové podobě. V diplomantových textech je cítit dobrou zkušenost ze seminářů autorského psaní. Zápisky jsou doplňovány kresbami, které charakterizuje tvrdší a zkratkovitý rukopis. Pro finální prezentaci autor vybírá pro něj klíčové archy vzniklé v uplynulém roce.

Další vrstvou, se kterou Jáchym opakovaně pracoval, je živá performance a rap. V některých fázích studia byla Jáchymova hudební produkce nejvýraznější složkou. V tomto roce svůj

performativní temperament upozadil. Opakovaně pracoval s motivem "trapnosti", který je pro něj branou k objevování autentických, nepředstíraných postojů a emocí. Bezprostřednost, sebeironie a dávka hereckého talentu je však diplomantovou silnou stránkou. Doufáme, že se v příhodném čase zase objeví v plné kráse.

Jáchymovy obrazy a obrazové kompozice nevznikají jednoduše. Od malování a psaní odchází a po čase se k němu zase vrací. Zdá se, že tlak, kterému jsou diplomanti vystaveni jim občas brání užít si svých vlastních kvalit. Přechod do života po škole není v našem prostředí jednoduchý. Jáchymova diplomová práce není nekonfliktní. Po výrazové a obsahové stránce je v ní možná ještě mnoho věcí nedořečených, ale vážíme si intenzity, se kterou se diplomant s otázkou dospívání i práva na nezralost popasoval. Věříme, že Jáchym tuto fázi zvládne s přehledem a bude se nadále věnovat své tvorbě.

Navrhovaná známka: VÝBORNĚ